

สาขาวิชาศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

การสอนเสริมครั้งที่ 2
หน่วยที่ 6 - 10

เอกสารสอดทักศน์ชุดวิชา

10121

อารยธรรมมนุษย์

Human Civilization

(ฉบับปรับปรุง)

สงวนลิขสิทธิ์

เอกสารโสตทัศนศึกษา อารยธรรมมนุษย์ การสอนเสริมครั้งที่ 2

จัดทำขึ้นเพื่อเป็นบริการแก่นักศึกษาในการสอนเสริม

จัดทำต้นฉบับ : คณะกรรมการกลุ่มปรับปรุงชุดวิชา

บรรณาธิการ/ออกแบบ : หน่วยผลิตสื่อสอนเสริม ศูนย์โสตทัศนศึกษา สำนักเทคโนโลยีการศึกษา

จัดพิมพ์ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

พิมพ์ครั้งที่ 55 ภาค 2/2559 ปรับปรุง

แผนการสอนเสริมครั้งที่ 2

การสอนเสริมชุดวิชา 10121 อารยธรรมมนุษย์ ครั้งที่ 2

รายชื่อหน่วย

หน่วยที่ 6	อารยธรรมอียิปต์ กรีก โรมัน
หน่วยที่ 7	อารยธรรมตะวันตกยุคกลาง
หน่วยที่ 8	อารยธรรมสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการจนเข้าสู่การพัฒนาการของชาติ
หน่วยที่ 9	อารยธรรมยุคใหม่
หน่วยที่ 10	การปฏิวัติวิทยาศาสตร์และการปฏิวัติอุตสาหกรรม

แนวคิด

1. อารยธรรมอียิปต์มีการรวมตัวกันในระยะแรกในลักษณะหมู่บ้าน ต่อมาได้รวมเข้าเป็นอาณาจักรภายใต้การปกครองที่โยงอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลางคือฟาโรห์ และสามารถสร้างอารยธรรมให้แก่มนุษยชาติในด้านต่าง ๆ เป็นผลสำเร็จ ที่ลัทธิอารยธรรมเหล่านั้นได้กลายเป็นมรดกทางอารยธรรมที่สำคัญในเวลาต่อมา

2. สมัยอารยธรรมกรีกได้เกิดสิ่งสำคัญมากมาย ได้แก่ อุดมคติและการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งกำเนิดขึ้นเป็นครั้งแรกที่นครรัฐเอเธนส์ รวมทั้งได้มีการสร้างอารยธรรมที่มีอิทธิพลต่อวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ และเป็นแม่แบบของอารยธรรมตะวันตกในปัจจุบันอย่างมากมาย

3. อารยธรรมโรมันเป็นอารยธรรมที่มีการจัดรูปแบบการปกครองเป็น 3 สมัย ได้แก่ สมัยกษัตริย์ สมัยสาธารณรัฐ และสมัยจักรวรรดิ ซึ่งในแต่ละสมัยได้สร้างความยิ่งใหญ่และมีการสร้างสรรค์อารยธรรมที่เป็นมรดกให้แก่อารยธรรมตะวันตกอย่างมากมาย

4. จักรวรรดิโรมันเริ่มเสื่อมอำนาจลงด้วยการแบ่งออกเป็นจักรวรรดิโรมันทางฝั่งตะวันตกซึ่งถูกยึดครองโดยชนเผ่าเยอรมันกลุ่มต่างๆ และจักรวรรดิโรมันทางฝั่งตะวันออกเป็นบริเวณที่สามารถป้องกันการรุกรานของชนเผ่าเยอรมันได้ จากนั้นจึงได้มีการพัฒนาระบบการปกครองขึ้นมาใหม่ คือ จักรวรรดิไบแซนไทน์ที่มีศูนย์กลางอยู่ที่กรุงคอนสแตนติโนเปิล

5. สิ่งที่มีบทบาทและเป็นตัวกำหนดวิถีชีวิตของประชาชนในยุคกลางโดยเฉพาะดินแดนโรมันตะวันตก คือ ศาสนาคริสต์และระบบฟิวดัลที่มีบทบาททั้งในด้านสังคม การเมืองการปกครอง และเศรษฐกิจ ขณะเดียวกัน สังคมยุโรปยุคกลางยังได้มีการจัดระเบียบทางสังคมในลักษณะลดหลั่นกันลงมา โดยในแต่ละกลุ่มชนจะมีบทบาทและหน้าที่ที่แตกต่างกัน

6. ลักษณะการปกครองในยุคกลางมีลักษณะที่ลดหลั่นจากยอดสู่ฐานพีระมิด ส่วนในด้านเศรษฐกิจในยุโรปยุคกลางแบ่งได้เป็น 3 ช่วง ซึ่งในแต่ละช่วงจะมีลักษณะเศรษฐกิจที่แตกต่างกันออกไป ขณะเดียวกันในด้านสังคมและวัฒนธรรมก็เกิดความเจริญที่มีลักษณะโดดเด่นในแต่ละด้าน

7. อารยธรรมสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการ เป็นอารยธรรมที่เกิดจากการฟื้นฟูศิลปวิทยาการของกรีก-โรมันโบราณ โดยเน้นแนวคิดมนุษยนิยมและให้ความสำคัญกับมนุษย์ โลกทางวัตถุ การใช้เหตุผล สติปัญญา ความคิดวิพากษ์วิจารณ์อย่างอิสระเสรีจากกรอบของศาสนา

8. การสร้างสรรค์ทางศิลปะของสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการทั้งทางด้านปรัชญาและประวัติศาสตร์ ด้านวรรณกรรม และด้านศิลปกรรม ล้วนเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นค่านิยมและรสนิยมของสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป และหลายอย่างยังคงเป็นแบบแผนมาจนถึงปัจจุบัน

9. ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเติบโตของเมือง การค้า พ่อค้า ชาวเมือง เศรษฐกิจแบบเงินตรา ทำให้โลกทัศน์ ชีวทัศน์ และค่านิยมของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไป โดยนำไปสู่การปฏิรูปศาสนา เนื่องจากการต้องการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความเชื่อ และพิธีกรรมเกี่ยวกับศาสนาที่ครอบงำสังคมอยู่ในขณะนั้น

10. หลังจากที่ยุทธพิพของศาสนจักรเริ่มอ่อนแอลงในช่วงปลายสมัยยุคกลางพร้อมๆ กับความเสื่อมของระบบฟิวดัลที่เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงบริบททางสังคมและวัฒนธรรมในยุโรป เกิดการเคลื่อนไหวในเรื่องของการรวมชาตินำโดยบุคคลที่ประชาชนให้การสนับสนุนเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การเมือง และเพื่อเป็นการบูรณาการทางสังคมและวัฒนธรรม เห็นได้จากในกรณีของสเปน ฝรั่งเศส อังกฤษ และรัสเซีย หลังจากนั้นได้เกิดระบอบการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ที่กษัตริย์มีอำนาจเด็ดขาดในการบริหารปกครอง พร้อมทั้งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนารัฐชาติให้มีความมั่นคงและความมั่งคั่ง

11. การเมืองในสมัยภูมิธรรมได้สะท้อนให้เห็นถึงผลที่มาจากความขัดแย้งระหว่างนิกายทางศาสนา และการขยายอำนาจของรัฐ ที่ต่อมาทำให้เกิดระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ขึ้น แต่ด้วยการใช้อำนาจของกษัตริย์ได้ทำให้เกิดการตั้งคำถามกับการใช้อำนาจและการแสวงหาผลประโยชน์ นำไปสู่การปฏิวัติทางการเมืองที่สำคัญขึ้นทั้งในอังกฤษ สหรัฐอเมริกา และฝรั่งเศส ขณะที่การรวมชาติอิตาลี และเยอรมันที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาต่อจากนั้นก็ได้กลายเป็นจุดเริ่มต้นของขั้วอำนาจใหม่ในยุโรปเช่นกัน

12. การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับระบบเศรษฐกิจโลกสมัยใหม่มีความสัมพันธ์กับการสำรวจทางทะเล และกิจกรรมการค้าแบบพาณิชย์นิยม ที่ทำให้ยุโรปมีความมั่งคั่ง ส่งผลต่อการเติบโตขึ้นของเมือง กลุ่มชนชั้นกลาง ระบบการเงิน รวมถึงกลุ่มของนายทุนต่างๆ ขณะเดียวกันก็ได้เกิดวิกฤติเศรษฐกิจที่สืบเนื่องมาจากความฟุ่มเฟือยที่มาพร้อมกับการเติบโตทางเศรษฐกิจ

13. ความโดดเด่นของบริบททางสังคมและวัฒนธรรมสมัยภูมิธรรมอยู่ที่การเป็นสังคมที่เปิดกว้าง การเกิดขึ้นของความคิดเกี่ยวกับการบริโภคเพื่อการแสดงออกถึงตำแหน่งทางสังคม เกิดแนวความคิดเกี่ยวกับปัจเจกชนและสิทธิส่วนบุคคล สิทธิมนุษยชน และการรวมกลุ่มเพื่อการต่อรองเชิงอำนาจของชนชั้นกลาง

14. การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 17 ทำให้พบความรู้ใหม่ ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติวิทยาศาสตร์และการประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เพื่อสร้างความเจริญแก่สังคมมนุษย์ โดยมีการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์และวิทยาการแขนงต่างๆ ขึ้นอย่างมากในช่วงนี้

15. ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 18 การค้าขายมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นในระบบเศรษฐกิจของยุโรป ส่งผลให้สังคมเกษตรกรรมแบบเดิมค่อยๆ ล่มสลาย เทคโนโลยีถูกนำมาใช้ในกระบวนการผลิต ก่อให้เกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรมและสังคมอุตสาหกรรม รวมถึงเปลี่ยนแปลงรูปแบบสังคมและวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์

16. ตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 อุตสาหกรรมในกลุ่มประเทศยุโรปพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว เพื่อตอบสนองความต้องการบริโภคภายในประเทศ และการแข่งขันทางเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศ จึงมีการนำเทคโนโลยีเครื่องจักรกลมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมและการขนส่ง นำไปสู่การปฏิวัติอุตสาหกรรมระยะที่ 2 และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

วัตถุประสงค์

1. อธิบายความเจริญของอารยธรรมอียิปต์ได้
2. อธิบายถึงความเจริญด้านต่าง ๆ และสามารถวิเคราะห์ถึงอิทธิพลของอารยธรรมกรีกได้
3. อธิบายลักษณะเด่นของอารยธรรมโรมันและการมีอิทธิพลต่ออารยธรรมตะวันตกได้
4. อธิบายลักษณะและสภาพของยุโรปยุคกลางได้
5. อธิบายบทบาทของคริสต์ศาสนาและระบบฟิวดัลในยุคกลางได้
6. อธิบายลักษณะสำคัญของอารยธรรมยุคกลางในแต่ละด้านได้
7. อธิบายอารยธรรมปัจจัยและลักษณะของโลกตะวันตกในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการได้
8. อธิบายงานสร้างสรรค์สมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการได้
9. อธิบายสาเหตุและผลของการปฏิรูปศาสนาได้
10. อธิบายพัฒนาการของชาติในยุโรประหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 15 – 17 ได้
11. อธิบายอารยธรรมทางเศรษฐกิจยุคใหม่ได้
12. อธิบายสังคม วัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตสมัยภูมิธรรมได้
13. อธิบายปัจจัยและผลของการปฏิบัติวิทยาศาสตร์ได้
14. อธิบายสาเหตุและผลของการปฏิวัติอุตสาหกรรมระยะที่ 1 ได้
15. อธิบายสาเหตุและผลของการปฏิวัติอุตสาหกรรมระยะที่ 2 ได้

แบบประเมินผลตนเองของนักศึกษาก่อนการสอนเสริม

ครั้งที่ 2

ชุดวิชา อารยธรรมมนุษย์ หน่วยที่ 6-10

1. “ยุคพีระมิด” ของอียิปต์โบราณอยู่ในสมัยใด
 - ก. สมัยจักรวรรดิ
 - ข. สมัยอาณาจักรกลาง
 - ค. สมัยอาณาจักรเก่า
 - ง. สมัยอาณาจักรใหม่

2. สถาบันการปกครองของนครรัฐเอเธนส์ที่คณะกรรมการรับผิดชอบในการบริหารงานของนครรัฐคือสถาบันใด
 - ก. สภาห้าร้อยคน
 - ข. สภาประชาชน
 - ค. ศาลประชาชน
 - ง. คณะนายพลทั้งสิบ

3. พวกแพทริเซียนคือกลุ่มชนใด
 - ก. กรรมกร
 - ข. ชาวนา
 - ค. ประชาชนส่วนใหญ่
 - ง. พวกชนชั้นสูง

4. ผลงานเรื่อง “สตูดิโออัสตัสซีซาร์” เขียนโดยบุคคลท่านใด
 - ก. โอวิด
 - ข. ฮอเรซ
 - ค. เวอร์จิล
 - ง. ซีเซโร

5. ยุโรป “สมัยกลางตอนต้น” มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่ายุคอะไร
 - ก. ยุคสงครามกลางเมือง
 - ข. ยุคมืด
 - ค. ยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ
 - ง. ยุคอนุอารยชน

6. นักคิดคนสำคัญของคริสต์ศาสนาที่มีบทบาทในยุคกลางตอนปลายคือใคร

- ก. เซนต์ออกัสติน
- ข. เซนต์ฟอล
- ค. เซนต์ปีเตอร์
- ง. เซนต์อะไควนัส

7. ศูนย์กลางของอารยธรรมไบแซนไทน์อยู่ที่เมืองใด

- ก. อิสตันบูล
- ข. คอนสแตนติโนเปิล
- ค. สปาร์ต้า
- ง. อเล็กซานเดรีย

8. ระบบฟิวดัลเกิดขึ้นจากเหตุผลหลายประการยกเว้นข้อใด

- ก. จักรวรรดิมันถูกโจมตีจากอนารยชนเยอรมัน
- ข. ชนชั้นชาวนาต้องการแสวงหาที่พึ่งเพื่อความปลอดภัย
- ค. ความสัมพันธ์แบบพันธะระหว่างกษัตริย์กับเจ้าขุนนาง
- ง. มีที่ดินว่างให้จับจองเพิ่มขึ้น

9. พื้นฐานสำคัญของพัฒนาการของสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการคือข้อใด

- ก. การเกิดการปฏิวัติการพิมพ์
- ข. ความเป็นมนุษยนิยม
- ค. การปฏิวัติวิทยาศาสตร์
- ง. ถูกทุกข้อ

10. วรรณกรรมในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการมีลักษณะเด่นอย่างไร

- ก. ใช้ภาษาพื้นเมืองแทนภาษาละติน
- ข. การรับอิทธิพลจากวรรณกรรมจีนและอินเดียมาผสมผสาน
- ค. การรับแนวคิดทางด้านสังคมนิยมมาใช้
- ง. นิยมเขียนโครงกลอนแบบยาวๆ ในลักษณะมหากาพย์

11. การปฏิรูปศาสนาก่อให้เกิดผลทางด้านศาสนาต่อยุโรปอย่างไร

- ก. อำนาจของสันตะปาปาเพิ่มมากขึ้น
- ข. นำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง
- ค. คริสต์ศาสนาแยกออกเป็น 2 นิกายใหญ่ๆ
- ง. ประชาชนเกิดความเบื่อหน่ายการนับถือศาสนา

12. ดินแดนที่มีการก่อตั้งเป็นรัฐชาติในยุโรปยุคใหม่ได้สำเร็จ ระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 15 – 17 คือรัฐใด
- ก. สเปน
 - ข. เยอรมันนี
 - ค. อเมริกา
 - ง. ออสเตรีย
13. ข้อใดเป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดสงครามสามสิบปีในระยะแรก
- ก. การแผ่อิทธิพลของรัฐมหาอำนาจ
 - ข. ความขัดแย้งระหว่างตระกูลขุนนาง
 - ค. ความขัดแย้งระหว่างรัฐ
 - ง. ไม่มีข้อใดถูก
14. บุคคลที่มีความสำคัญต่อการรวมชาติอิตาลีคือใคร
- ก. พระเจ้าวิลเฮล์มที่ 1
 - ข. คามิลโล คาวัวร์
 - ค. ออตโต วอน บิสมาร์ค
 - ง. โยเฮนโซลเลอร์
15. สนธิสัญญาที่เกิดขึ้นจากความต้องการในการป้องกันไม่ให้เกิดความขัดแย้งระหว่างโปรตุเกสกับสเปนคือข้อใด
- ก. สนธิสัญญาเทอร์เดซิลาส
 - ข. สนธิสัญญาอันทาลซิดาส
 - ค. สนธิสัญญาปอดัส
 - ง. สนธิสัญญาฟินิซ
16. เหตุผลสำคัญของการเดินทางแบบแกรนด์ทัวร์คือข้อใด
- ก. แสวงหาที่อยู่ใหม่ที่มีความปลอดภัย
 - ข. ต้องการเรียนรู้ศิลปะและวิทยาการ
 - ค. การเดินทางด้วยเรือขนาดใหญ่
 - ง. เดินทางไปกับคณะของรัฐบาล
17. นักวิทยาศาสตร์ที่ค้นพบวัคซีนไข้ทรพิษหรือที่เรียกว่า การปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษคือใคร
- ก. ไอแซค นิวตัน
 - ข. เอ็ดเวิร์ด เจนเนอร์
 - ค. เกรเกอร์ เมนเดล
 - ง. เฮอเบิร์ต สเปนเซอร์

[illegible]

หน่วยที่ 6

อารยธรรมอียิปต์ กรีก โรมัน

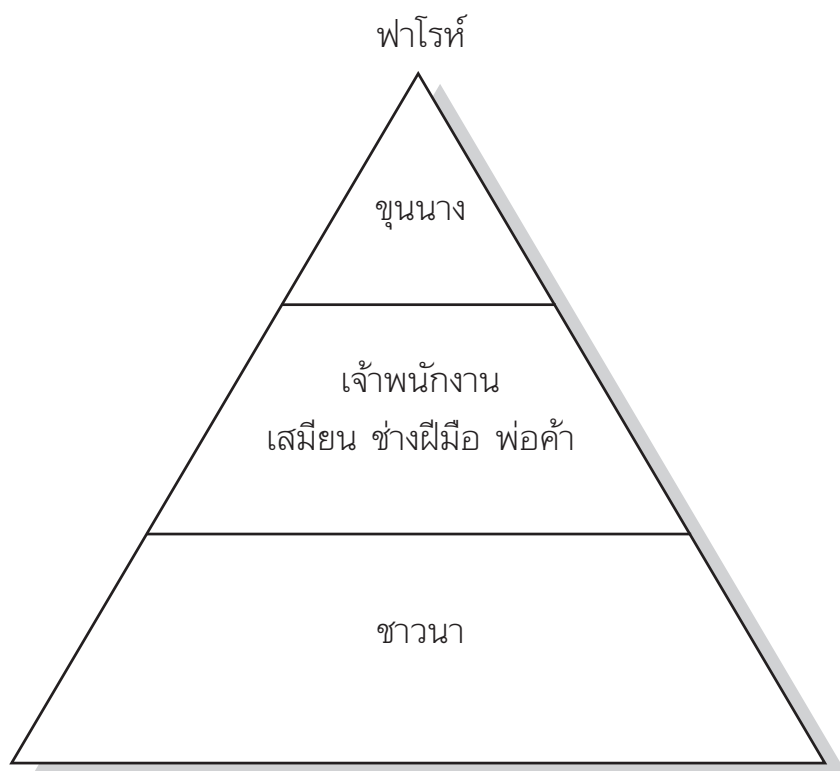
ตอนที่ 6.1 อารยธรรมอียิปต์

สไลด์ทัศน์ # 6.1.1 ราชอาณาจักรและการปกครองของอียิปต์

อียิปต์ในยุคโบราณออกเป็น 3 สมัย คือ

1. สมัยอาณาจักรเก่า อยู่ระยะเวลาประมาณ 2,700 – 2,200 ปีก่อนคริสตกาล
2. สมัยอาณาจักรกลาง อยู่ระยะเวลาประมาณ 2,050 – 1,800 ปีก่อนคริสตกาล
3. สมัยอาณาจักรใหม่ หรือสมัยจักรวรรดิ อยู่ในช่วงเวลาประมาณ 1,554 – 1,090 ปีก่อนคริสตกาล

สไลด์ทัศน์ # 6.1.2 โครงสร้างการปกครองและสังคมของอารยธรรมอียิปต์

โครงสร้างทางสังคมของอียิปต์โบราณ

ไฮททัศน์ # 6.1.3 มรดกทางด้านอารยธรรมอียิปต์

มรดกทางด้านอารยธรรมอียิปต์

1. **ด้านการชลประทาน** เป็นหัวใจของการกสิกรรมของชาวอียิปต์
2. **ด้านสถาปัตยกรรม** ได้รับการยกย่องเป็นสถาปนิกชั้นยอดของโลก สิ่งก่อสร้างที่มีชื่อเสียงของอียิปต์ล่าง ได้แก่ พีระมิด วิหารคาร์นัค และวิหารลักซอร์
3. **ด้านจิตรกรรมและประติมากรรม**
4. **ด้านดาราศาสตร์** หาทิศทางของดวงดาวต่างๆ
5. **ด้านคณิตศาสตร์** วางรากฐานวิชาคณิตศาสตร์ 2 แขนง คือ เลขคณิต เรขาคณิต โดยรู้จักวิธีบวกเลข และหาร แต่ยังไม่รู้จักวิธีคูณ
6. **ด้านอักษรศาสตร์** อักษรเฮียโรกลิฟฟิก
7. **การจัดทำปฏิทิน** คำนวณปฏิทินทางสุริยคติ
8. **ด้านการแพทย์** รู้จักการใส่เฝือก ผ้าพันแผล และผ่าตัดยาในการรักษากระดูกหัก รักษาร่างกายไว้ไม่ให้เน่าเปื่อยด้วยการทำมัมมี่
9. **ด้านวิศวกรรม** รู้จักใช้เครื่องผ่อนแรง เช่น ล้อเลื่อน ลูกรอก คันก้วาน เป็นต้น

ตอนที่ 6.2 อารยธรรมกรีก

ไฮททัศน์ # 6.2.1 การปกครองรูปแบบนครรัฐของกรีก

อารยธรรมกรีกโบราณ แบ่งเป็น

1. **อารยธรรมกรีกสมัยคลาสสิก** เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า สมัยเฮลเลนิก อยู่ในระยะเวลาประมาณ 600 – 338 ปีก่อนคริสตกาล
2. **อารยธรรมสมัยเฮลเลนistik** อยู่ในช่วงระยะเวลาประมาณ 338 – 133 ปีก่อนคริสตกาล

มรดกทางด้านอารยธรรมของกรีกโบราณ

1. **ด้านการปกครอง** ระบอบประชาธิปไตยของเอเธนส์
2. **ด้านสถาปัตยกรรมและศิลปกรรมแบบคลาสสิก** มี 3 ชนิด จำแนกตามลักษณะหัวเสา คือ แบบดอริก แบบไอโอนิก และแบบคอรีนเทียน
3. **ด้านประติมากรรมและการสร้างพระพุทธรูปของชาวกรีก** ประติมากรรมของกรีก มีทั้งรูปปั้นและรูปแกะสลัก
4. **ด้านการละคร** กรีกเป็นผู้ให้กำเนิดการละครของโลกตะวันตก
5. **ด้านการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก**
6. **ด้านวิทยาศาสตร์และปรัชญา**

นักวิทยาศาสตร์และนักปรัชญาคนสำคัญของสมัยเฮเลนนิค ได้แก่

1. ธาเลส	บิดาของวิชาปรัชญาและวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ
2. อแนกซิมานเดอร์	เสนอทฤษฎีพัฒนาการของอินทรีย์
3. โซคราตีส	สนใจที่จะค้นหาคำตอบทางด้านจริยธรรม
4. เพลโต	วงกลมเป็นส่วนโค้งของธรรมชาติที่ดี
5. อริสโตเติล	คิดระเบียบวิธีคิดที่เรียกว่า “ซิลลอจิสซึม” หรือแบบนิรนัย
6. เฮโรโดตัส	ได้รับสมญานามว่า บิดาประวัติศาสตร์
7. ทิวซิดิดีส	เขียนผลงานเรื่องสงครามเพโลพอนนีเซียน
8. ฮิปโปเครติส	บิดาแห่งวิทยาศาสตร์การแพทย์
9. เดมอคริตุส	จักรวาลประกอบด้วยปรมาณูนับจำนวนไม่ถ้วน
10. อีโอฟราตัส	ค้นคว้ารายละเอียดเกี่ยวกับพฤกษศาสตร์
11. ไพธากอรัส	ทฤษฎีเรขาคณิต

นักวิทยาศาสตร์และนักปรัชญาคนสำคัญของสมัยเฮเลนนิสติก ได้แก่

1. อริสตาร์คัส	โลกดวงดาวอื่น ๆ โคจรรอบดวงอาทิตย์
2. ยูคลิด	ทฤษฎีเรขาคณิตที่ศึกษากันจนปัจจุบัน
3. เอราทอสเทนีส	เป็นผู้เขียนแผนที่โลกได้สำเร็จเกือบสมบูรณ์เป็นครั้งแรก
4. อาร์คิมิดีส	วิธีการวัดความถ่วงจำเพาะของทองคำบริสุทธิ์ ค้นพบวิธีวัดแรงดึงดูดและได้วางกฎเกี่ยวกับการใช้คานงัดและลูกรอก
5. กาลิน	ศึกษาเกี่ยวกับชีววิทยาและการแพทย์
6. ทอเลมีหรือลวดิเยส	ทอเลมี ทฤษฎีที่ว่า โลกเป็นศูนย์กลางของเอกภพ
7. ไดโอแฟนทัส	บิดาแห่งวิชาพีชคณิตและได้เขียนตำราพีชคณิตเล่มแรก

ตอนที่ 6.3 อารยธรรมโรมัน

ไฮด์ทส์ # 6.3.1 โครงสร้างทางสังคม

โครงสร้างทางสังคมของโรมันแตกต่างกันดังนี้คือ

1. พวกแพทริเซียน ได้แก่ พวกชนชั้นสูง
2. พวกเพลเบียน ประชาชนโรมันส่วนใหญ่
3. พวกที่มีฐานะต่ำที่สุด คือ พวกคลีเอนต์ ทำนาในที่ดินของพวกแพทริเซียน

ไฮด์ทส์ # 6.3.2 การเมืองการปกครองของอารยธรรมโรมัน

การเมืองการปกครองในสมัยโรมัน อาจจำแนกได้เป็น 3 สมัย คือ

1. สมัยกษัตริย์ ตั้งแต่ระยะก่อตั้งจนถึง 600 ปีก่อนคริสตกาล
2. สมัยสาธารณรัฐ ประมาณ 600 – 27 ปีก่อนคริสตกาล การปกครองในช่วงแรกเป็นแบบอภิชนาธิปไตย ภายหลังมีลักษณะเป็นการปกครองแบบผสมผสานระหว่างอภิชนาธิปไตยและประชาธิปไตย
3. สมัยจักรวรรดิ ประมาณ 27 ปีก่อนคริสตกาล จนถึง ค.ศ.476 มีการปกครองในระบอบจักรวรรดิ จักรพรรดิเป็นบุคคลเดียวที่ทรงอำนาจสูงสุด

ไฮทัทส์ # 6.3.3 มรดกทางด้านอารยธรรมโรมัน

มรดกทางด้านอารยธรรมโรมัน

ด้านการปกครอง แบ่งเขตการปกครองเป็นมณฑล จังหวัด และอำเภอ
นำกฎหมายมาเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นครั้งแรก คือกฎหมาย 12 โต๊ะ

ด้านวรรณคดี มีกวีที่มีชื่อเสียงสร้างสรรค์งานด้านวรรณคดีหลายคน

1. **เวอร์จิล** ผลงาน เรื่องอีนิอิด สดุดีออกัสตัสซีซาร์
2. **ฮอเรซ** เขียนบทกวีนิพนธ์เกี่ยวกับชาวไร่ ชาวนา และชนบท
3. **โอวิด** เขียนโคลงกลอนพรรณนาเกี่ยวกับเรื่องราวของความรัก

ประเภทร้อยแก้ว นักเขียนที่มีชื่อเสียง ได้แก่

1. **ซีเซโร** มีชื่อเสียงในการแสดงและเขียนสุนทรพจน์
2. **จูเลียส ซีซาร์** เขียนหนังสือลำนวนง่ายๆ ตรงไปตรงมา

ด้านประวัติศาสตร์ ได้แก่

1. **ลิวี่** เขียนประวัติศาสตร์กรุงโรม
2. **แทคซิตุส** เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตและความเป็นอยู่ของอนารยชนเผ่าเยอรมาเนีย

ความคิดเกี่ยวกับจักรวรรดิสากลและระเบียบสากล

ด้านภูมิศาสตร์ นักภูมิศาสตร์ที่สำคัญ คือ **โพลนี** เป็นผู้ยืนยันว่าโลกมีลักษณะโค้ง (กลม)
โททัส เลอเครเตส ได้เขียนหนังสือชื่อ “ธรรมชาติของสรรพสิ่ง”

ด้านการสร้างปฏิทิน ปฏิทินจูเลียน

ด้านปรัชญา ได้รับอิทธิพลจากปรัชญาของกรีกสมัยเฮเลนีสติก

ด้านการแพทย์และการสาธารณสุข การผ่าตัดหรือศัลยกรรมแบบซีซาร์ เป็นชาติแรกที่ทำให้กำเนิดโรงพยาบาลแห่งแรกในยุโรป

ด้านภาษา ภาษาลาติน

หน่วยที่ 7

อารยธรรมตะวันตกยุคกลาง

ตอนที่ 7.1 ยุโรปยุคกลาง

ไฮด์ทาร์ค # 7.1.1 จักรวรรดิโรมันตะวันตก: ยุคมืด

จักรวรรดิโรมันตะวันตก: ยุคมืด

- ยุคที่จักรวรรดิโรมยิ่งใหญ่มา
- ยุคต่อมาที่จักรวรรดิโรมันเริ่มเสื่อมอำนาจลงนั้นมีความสัมพันธ์กับทั้งปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกของจักรวรรดิเอง
- การรุกรานของกลุ่มคนจากภายนอกที่ได้กลายเป็นสาเหตุให้จักรวรรดิล่มสลายลงในช่วง ค.ศ. 476
- หลังจากที่ยุคจักรวรรดิโรมันทางฝั่งตะวันตกถูกยึดครอง ได้มีการตั้งตนเป็นผู้ปกครองในฐานะกษัตริย์ และได้ปกครองตามประเพณีของเผ่าตน ขณะที่บางเผ่าได้มีการสะสมอำนาจทางการเมืองจนสามารถปกครองในระบบจักรวรรดิได้

ไฮด์ทาร์ค # 7.1.2 จักรวรรดิโรมันตะวันออก: อารยธรรมไบแซนไทน์

จักรวรรดิโรมันตะวันออก: อารยธรรมไบแซนไทน์

- จักรวรรดิโรมันตะวันออกมีระบบการปกครองที่เน้นอำนาจสูงสุดของจักรพรรดิ โดยขึ้นตรงต่อจักรพรรดิที่กรุงคอนสแตนติโนเปิล ซึ่งมีความเจริญอยู่ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 4-15
- จักรพรรดิคอนสแตนติน สร้างเมืองหลวงใหม่ คือ คอนสแตนติโนเปิล และสร้างจักรวรรดิไบแซนไทน์
- จักรพรรดิจัสติเนียน อาณาเขตของจักรวรรดิได้ขยายออกไปอย่างกว้างขวางถึงอิตาลี และตอนใต้ของสเปนรวมทั้งดินแดนตอนเหนือของแอฟริกา ทรงฟื้นฟูจักรวรรดิไบแซนไทน์ให้ยิ่งใหญ่ ทรงรวบรวมกฎหมายเรียกว่า ประมวลกฎหมายของจัสติเนียน
- ศาสนาคริสต์นิกายออร์ทอดอกซ์เป็นสถาบันที่ช่วยรักษาอารยธรรมกรีกและโรมันสืบต่อมา
- อารยธรรมไบแซนไทน์ได้แพร่ขยายกว้างขวางทั้งในยุโรปตะวันออกและทางเหนือของทวีปแอฟริกาในยุคกลาง

ตอนที่ 7.2 บทบาทของคริสต์ศาสนาและระบบฟิวดัลในยุคกลาง

ไฮไลท์ # 7.2.1 บทบาทของคริสต์ศาสนา

บทบาทของคริสต์ศาสนา

ในยุคกลางนั้นศาสนาคริสต์ได้มีบทบาทสำคัญในวิถีชีวิตของผู้คนในยุโรป โดยศาสนาคริสต์ในยุคกลางได้รับอิทธิพลจากนักคิดที่มีบทบาทสำคัญในยุคกลางมี 2 ท่าน คือ

- เซนต์ ออกัสติน เน้นคำสอนจากพระคัมภีร์ไบเบิลอย่างเคร่งครัดโดยปราศจากข้อโต้แย้ง หรือตั้งคำถามใดๆ ทั้งสิ้น
- เซนต์ อีควินัส เน้นเรื่องเหตุผลในการอธิบายจากพระคัมภีร์ไบเบิลหรือให้คำตอบกับมนุษย์โดยให้เหตุผลว่า มนุษย์เป็นสัตว์โลกที่มีเหตุผลและมีสติปัญญา

ไฮไลท์ # 7.2.2 ระบบฟิวดัลและระบบแมนเนอร์

ระบบฟิวดัลและระบบแมนเนอร์

1. ระบบฟิวดัลมีการจัดความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าที่ดินกับข้า หรือชาวนาลดหล่นตามลำดับ
2. การใช้ที่ดินโดยแบ่งออกเป็นแปลงๆ นิยมแบ่งเป็น 3 แปลง จึงเรียกว่า ระบบนา 3 แปลง
3. ระบบการปกครองในยุคกลางจึงเป็นลักษณะการปกครองแบบกระจายอำนาจจากกษัตริย์ไปยังเจ้าขุนนางตามรัฐหรือแคว้นต่างๆ
4. แบ่งคนในแมนเนอร์ออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ
 1. ขุนนาง มีหน้าที่ในการปกครอง
 2. พระ มีหน้าที่ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและอบรมสั่งสอน
 3. สามัญชน มีหน้าที่ในการเพาะปลูกและเป็นแรงงาน

ไฮไลท์ # 7.2.3 การจัดระเบียบสังคม

การจัดระเบียบทางสังคมในแต่ละแมนเนอร์นั้นยังสามารถแบ่งคนกลุ่มต่างๆ ออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่

1. ขุนนาง มีหน้าที่เป็นผู้นำในการปกครอง การบริหาร และการทหารในแมนเนอร์
2. พระ มีหน้าที่ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และอบรมสั่งสอน
3. สามัญชน มีหน้าที่เป็นแรงงานทั้งในการเพาะปลูก และทำงานฝีมือต่างๆ

อารยธรรมยุคกลาง

ด้าน	ลักษณะอารยธรรม
ด้านการเมืองการปกครอง	1. การเมืองการปกครองอยู่บนระบบพันธะที่ผู้ปกครองมีอำนาจจำกัดอยู่ในขอบเขต 2. การแบ่งแยกอำนาจฝ่ายอาณาจักรและศาสนจักรอย่างชัดเจน 3. มีระบบการปกครองแบบรัฐสภา 4. มีการพิจารณาคดีด้วยระบบลูกขุน 5. มีหลักกฎหมายเป็นอำนาจสูงสุด
ด้านเศรษฐกิจและการค้า	1. สมาคมพ่อค้า 2. มีชนชั้นใหม่ที่เกิดขึ้น คือ ชนชั้นกลาง หรือพวกพ่อค้าและเจ้าของกิจการ 3. เมืองที่เกิดขึ้นในยุคกลางกลายเป็นศูนย์กลางการค้า
ด้านสังคม การศึกษา และวัฒนธรรม	1. ชนชั้นใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคมยุคกลางคือชนชั้นกลาง 2. มีโครงสร้างทางสังคมและการจัดระเบียบหรือองค์กรทางการค้าใหม่เกิดขึ้น 3. มีการสร้างวัด โบสถ์และวิหารที่ใหญ่โต 4. เกิดขบวนการเรณิยม นำไปสู่การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ

หน่วยที่ 8

อารยธรรมสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการจนเข้าสู่การพัฒนาการของชาติ

ตอนที่ 8.1 การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ

ไฮไลท์ # 8.1.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการฟื้นฟูศิลปวิทยาการ

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการฟื้นฟูศิลปวิทยาการ

1. สงครามครูเสดคริสต์ศตวรรษที่ 11 – 13
2. การขายตัวของเมือง การค้า ระบบเศรษฐกิจแบบเงินตราและพ่อค้าของชาวเมืองในยุคกลางปลาย
3. การสนับสนุนอุปถัมภ์ของกลุ่มผู้ปกครองบางกลุ่ม

ไฮไลท์ # 8.1.2 สภาพทั่วไปและลักษณะสำคัญของโลกตะวันตกในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการ

สภาพทั่วไปและลักษณะสำคัญของโลกตะวันตกในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการ

- ความเป็นมนุษยนิยม (Humanism)
- ความต้องการเป็นอิสระเสรี (liberal)
- การรู้จักการวิพากษ์วิจารณ์ (critical mind)
- ยุคสมัยแห่งหัวเลี้ยวหัวต่อ (Transitional Period)
- การปฏิวัติวิทยาศาสตร์
- การเกิดการปฏิวัติการพิมพ์ (Printing Culture)

ไฮไลท์ # 8.2 งานสร้างสรรค์สมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการ

งานสร้างสรรค์สมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการ

1. ด้านปรัชญาและประวัติศาสตร์
 - แนวคิดเรื่องความเป็นมนุษยนิยม
2. ด้านวรรณกรรม
 - การใช้ภาษาพื้นเมืองแทนภาษาละตินและการรับอิทธิพลจากวรรณกรรมกรีกและละติน
3. ด้านศิลปกรรม
 - การสร้างสรรค์ศิลปะเพื่อคุณค่าทางศิลปะ

สาเหตุของการปฏิรูปศาสนา

ผลงานของการปฏิรูปศาสนา

- คริสต์ศาสนาแยกออกเป็น 2 นิกายใหญ่ ได้แก่ นิกายโรมันคาทอลิก และโปรเตสแตนต์

การพัฒนาารัฐชาติในยุโรประหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 15 – 17

การก่อตั้งรัฐชาติในยุโรประหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 15 – 17

- สเปน อังกฤษ ฝรั่งเศส และรัสเซีย

ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์

- กษัตริย์ทรงมีอำนาจอย่างเด็ดขาดในการบริหารบ้านเมือง
- การดำเนินนโยบายทางการเมืองที่เป็นไปเพื่อการสร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐชาติ

กษัตริย์ยุโรปในยุคราชาธิปไตยเฟื่องฟู ตัวอย่างเช่น

- พระเจ้าเฮนรีที่ 8 แห่งอังกฤษ
- พระนางเจ้าอลิซาเบธที่ 1 แห่งอังกฤษ
- พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 แห่งฝรั่งเศส
- พระเจ้าชาร์ลส์ที่ 1 แห่งรัสเซีย
- พระเจ้าเฟรเดอริก วิลเลียมที่ 2 แห่งปรัสเซีย
- พระนางเจ้าแคทเธอรีนที่ 2 แห่งรัสเซีย

หน่วยที่ 9

อารยธรรมยุคใหม่

ตอนที่ 9.1 การเมืองสมัยภูมิธรรมและการปฏิวัติการเมืองในคริสต์ศตวรรษที่ 17 – 19

ไฮไลท์ # 9.1.1 การเมืองสมัยภูมิธรรม คริสต์ศตวรรษที่ 17

เหตุการณ์ทางการเมืองที่ปรากฏในคริสต์ศตวรรษที่ 17 เป็นพื้นฐานสำคัญของรัฐชาติสมัยใหม่ ที่สำคัญคือ การเกิดสงครามสามสิบปี (ค.ศ.1618 – 1648) ซึ่งมีสาเหตุมาจาก 2 ปัจจัยด้วยกัน คือ

- ปัจจัยด้านความขัดแย้งทางศาสนา
- ปัจจัยด้านการแผ่อิทธิพลของรัฐมหาอำนาจ

ไฮไลท์ # 9.1.2 การปฏิวัติทางการเมือง คริสต์ศตวรรษที่ 17-19

เกิดการปฏิวัติทางการเมืองที่สำคัญ ได้แก่

- การปฏิวัติอังกฤษ ค.ศ. 1688
- การปฏิวัติอเมริกา ค.ศ. 1776
- การปฏิวัติฝรั่งเศส ค.ศ. 1789

ไฮไลท์ # 9.1.3 อิทธิพลจากแนวคิดในการปฏิวัติทางการเมืองในยุโรป ช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 17 – 19

อิทธิพลจากแนวคิดในการปฏิวัติทางการเมืองในยุโรป ช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 17 – 19

การรวมชาติอิตาลี เป็นความพยายามที่เกิดขึ้นตั้งแต่ทศวรรษที่ 1820 จนประสบความสำเร็จในปี ค.ศ.1861

การรวมชาติเยอรมัน ดินแดนเยอรมันก่อนการรวมชาติถูกแบ่งออกเป็นรัฐอิสระและแคว้น 39 แห่ง โดยมีปรัสเซียเป็นรัฐที่มีขนาดใหญ่และมีอิทธิพลมากที่สุด

การรวมชาติอิตาลี และเยอรมันเกิดขึ้นจากกระแสของการรวมชาติและความเป็นชาตินิยมที่เห็นได้จาก ตัวอย่างความสำเร็จของการปฏิวัติทางการเมือง และความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ในยุโรป โดยเฉพาะ อังกฤษ

ตอนที่ 9.2 อารยธรรมทางเศรษฐกิจยุคใหม่

ไฮไลท์ # 9.2.1 ลัทธิพาณิชย์นิยมกับเศรษฐกิจในยุคใหม่

เศรษฐกิจของตะวันตกยุคใหม่ มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ 2 ประการ คือ

- การเริ่มต้นสำรวจทางทะเลของประเทศต่าง ๆ ในยุโรป
- การปรากฏของการค้าแบบพาณิชย์นิยม เป็นแบบแผนทางการค้าของยุโรปยุคใหม่ที่ปรากฏในช่วงศตวรรษที่ 16 และเริ่มเลื่อมคลากลงในช่วงศตวรรษที่ 18

ไฮไลท์ # 9.2.2 เศรษฐกิจยุคใหม่

การค้าทางทะเลที่เติบโตขึ้นอย่างมากตั้งแต่ศตวรรษที่ 16 ได้ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตทั้งทางสังคมและเศรษฐกิจ คือ

1. การเติบโตทางเศรษฐกิจในพื้นที่เมือง
2. การค้าและการเงินในยุคใหม่
 - 2.1 การค้า การค้าที่เกิดจากกลุ่มนายทุนการเงินและพาณิชย์
 - 2.2 การค้า

ไฮไลท์ # 9.2.3 ปัญหาเศรษฐกิจ

ปัญหาเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อยุโรปยุคใหม่มีอยู่ 3 เหตุการณ์สำคัญด้วยกัน คือ การผิ頓นัดชำระหนี้ของสเปน วิกฤตฟองสบู่ดอกทิวลิป และวิกฤตฟองสบู่ชาท์ซี เหตุการณ์เหล่านี้เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญ

ตอนที่ 9.3 สังคม วัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตสมัยภูมิธรรม

ไฮไลท์ # 9.3.1 สังคมและวัฒนธรรมสมัยภูมิธรรม

บริบททางสังคมและวัฒนธรรมสมัยภูมิธรรม

1. วัฒนธรรมการอ่านและการขยายตัวของสิ่งพิมพ์
2. การเดินทางแบบแกรนด์ทัวร์
3. วัฒนธรรมการถกเถียงความรู้และสมาคมความรู้

ไฮดรอสแตติกส์ # 9.3.2 การเปลี่ยนแปลงวิถีของผู้คนในสังคมยุคใหม่

การเปลี่ยนแปลงวิถีของผู้คนในสังคมยุคใหม่

1. วิถีชีวิตของผู้คนในเมือง ความแออัดของเมืองที่เพิ่มมากขึ้น ได้ทำให้แนวคิดการวางผังเมืองแบบใหม่
2. วิถีชีวิตของผู้คนกับวัฒนธรรมการบริโภค ทำให้การบริโภคในชีวิตประจำวันและอาหารมีความเปลี่ยนแปลงไป
3. การให้ความสำคัญกับความเป็นปัจเจกและพื้นที่ส่วนตัว เป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญของการต่อรองทางการเมือง และการเคลื่อนไหวทางการเมือง
4. ความตื่นตัวเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนสืบเนื่องจากการค้าทาส
5. การรวมกลุ่มอาชีพเห็นได้จากการรวมกลุ่มของแรงงาน

หน่วยที่ 10

การปฏิวัติวิทยาศาสตร์และการปฏิวัติอุตสาหกรรม

ตอนที่ 10.1 การปฏิวัติวิทยาศาสตร์ของยุโรปสมัยใหม่

ไฮไลท์ # 10.1.1 การปฏิวัติภูมิปัญญา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

การปฏิวัติภูมิปัญญา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

1. ดาราศาสตร์จุดเปลี่ยนของการปฏิวัติภูมิปัญญาทางวิทยาศาสตร์
2. แนวทางศึกษาวิทยาศาสตร์สมัยใหม่
 - แนวทางคณิตศาสตร์
 - แนวทางทดลอง
3. การขยายตัวของวิทยาศาสตร์สมัยใหม่

ไฮไลท์ # 10.1.2 มรดกจากการปฏิวัติวิทยาศาสตร์

มรดกจากการปฏิวัติวิทยาศาสตร์

1. พัฒนาการทางด้านคณิตศาสตร์	● จอห์น นาเปียร์, เรอเน่ เดสการ์ต, ยูคลิด, ไอแซค นิวตัน และ กอทท์ ฟรีด วิลเฮล์ม ฟอนไลบ์นิซ
2. กำเนิดวิชาเคมี	● โรเบิร์ต บอยล์
3. แนวคิดจักรกลนิยม	● ไอแซค นิวตัน
4. การผลิตวัคซีน	● เอ็ดเวิร์ด เจนเนอร์
5. ความรู้ด้านชีววิทยา	● ชาร์ลส์ ดาร์วิน และเกรเกอร์ เมนเดล
6. การค้นพบกระแสไฟฟ้า	● วิลเลียม กิลเบิร์ต, เบนจามิน แฟรงคลิน, โทมัส อัลวา เอดิสัน และนิโกลัส เทสลา
7. พัฒนาการทางการสื่อสาร	● แซมมวล ฟินเลย์ บรีส มอร์ส และอเล็กซานเดอร์ เกรแฮม เบลล์

การปฏิวัติอุตสาหกรรมระยะที่ 1 ของยุโรปสมัยใหม่

สาเหตุของการปฏิวัติอุตสาหกรรม

1. การสำรวจทางทะเลและการปฏิวัติการค้า
2. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
3. แนวคิดเสรีนิยมทางเศรษฐกิจ
4. เสรีภาพทางการเมือง
5. การเพิ่มขึ้นของประชากร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิวัติอุตสาหกรรม

1. ความพร้อมด้านแรงงาน
2. ความพร้อมทางด้านเงินทุน
3. ความพร้อมด้านการคมนาคมและขนส่งสินค้า

ผลของการปฏิวัติอุตสาหกรรม

ด้านเศรษฐกิจ

1. เกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ
2. การพึ่งพากันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ด้านการเมือง

ด้านสังคมและวัฒนธรรม

1. การล่มสลายของเกษตรกรรมแบบยังชีพ
2. การสูญหายของหัตถกรรมท้องถิ่น
3. เกิดสังคมเมือง

การปฏิวัติอุตสาหกรรมระยะที่ 2 ของยุโรปสมัยใหม่

สาเหตุของการปฏิวัติอุตสาหกรรมระยะที่ 2

1. การประดิษฐ์เครื่องยนต์ที่ใช้ไอน้ำเป็นเชื้อเพลิง
2. พัฒนาการด้านการคมนาคมขนส่ง
3. การขยายตัวและความก้าวหน้าของการผลิตสารสังเคราะห์ทางเคมี
4. พัฒนาการของระบบทุนนิยมอุตสาหกรรมและระบบทุนนิยมการเงิน

พัฒนาการของการปฏิวัติอุตสาหกรรมในยุโรป

ประเทศอังกฤษเริ่มการปฏิวัติอุตสาหกรรมในคริสต์วรรษที่ 18 การปฏิวัติอุตสาหกรรมก็ค่อยๆ ขยายตัวสู่ประเทศอื่นๆ ในยุโรป ซึ่งเกิดขึ้นไม่พร้อมกัน

ผลของการปฏิวัติอุตสาหกรรมระยะที่ 2

1. ความสำคัญของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
2. ความเคลื่อนไหวทางการเมืองของชนชั้นกรรมาชีพ
3. การแข่งขันทางเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศ

แบบประเมินผลตนเองของนักศึกษาหลังการสอนเสริม

ครั้งที่ 2

ชุดวิชา อารยธรรมมนุษย์ หน่วยที่ 6–10

1. “สมัยอาณาจักรเก่า” ของอียิปต์เรียกอีกอย่างหนึ่งว่ายุคใด
 - ก. ยุคอียิปต์บน
 - ข. ยุคพีระมิด
 - ค. ยุคแห่งฟาโรห์
 - ง. ยุคก่อนประวัติศาสตร์

2. สถาบันการปกครองของนครรัฐเอเธนส์ที่หัวหน้าทำหน้าที่คล้ายนายกรัฐมนตรีหรือประธานาธิบดีในปัจจุบันคือสถาบันใด
 - ก. สภาห้าร้อยคน
 - ข. สภาประชาชน
 - ค. ศาลประชาชน
 - ง. คณะนายพลทั้งสิบ

3. พวกเพลเบียนคือคนกลุ่มใดในโครงสร้างทางสังคมของโรมัน
 - ก. ทาส
 - ข. ชาวนา
 - ค. ประชาชนส่วนใหญ่
 - ง. พวกชนชั้นสูง

4. ผลงานเรื่อง “อินนิช” เขียนโดยบุคคลท่านใด
 - ก. เวอร์จิล
 - ข. ฮอเรซ
 - ค. โอวิด
 - ง. ซีเซโร

5. ยุโรป “ยุคมืด” เป็นชื่อเรียกยุคสมัยใด
 - ก. สมัยก่อนประวัติศาสตร์
 - ข. สมัยกลางตอนต้น
 - ค. สมัยกลางตอนกลาง
 - ง. สมัยกลางตอนปลาย

6. นักคิดคนสำคัญของคริสต์ศาสนาที่มีบทบาทในยุคกลางตอนต้นคือใคร

- ก. เซนต์ปีเตอร์
- ข. เซนต์พอล
- ค. เซนต์ออกัสติน
- ง. เซนต์โทมัส

7. ศูนย์กลางของจักรวรรดิไบแซนไทน์อยู่ที่เมืองใด

- ก. โรม
- ข. เอเธนส์
- ค. คอนสแตนติโนเปิล
- ง. อเล็กซานเดรีย

8. ระบบฟิวดัลเกิดขึ้นจากเหตุผลสำคัญข้อใด

- ก. จักรวรรดิโรมันมีการพัฒนาตัวขึ้น
- ข. ขุนนางต้องการแสวงหาที่พึ่งพิงใหม่
- ค. ความสัมพันธ์แบบพันธะระหว่างกษัตริย์กับเจ้าขุนนาง
- ง. มีที่ดินว่างให้จับจองเพิ่มขึ้น

9. ข้อใดไม่ใช่พื้นฐานสำคัญของการพัฒนาในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการ

- ก. ความเป็นมนุษยนิยม
- ข. การปฏิวัติวิทยาศาสตร์
- ค. ความเป็นยุคสมัยแห่งหัวเลี้ยวหัวต่อ
- ง. การปฏิวัติอุตสาหกรรม

10. วรรณกรรมในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการมีลักษณะอย่างไร

- ก. การรับแนวคิดทางด้านสังคมนิยมมาใช้
- ข. การรับอิทธิพลจากวรรณกรรมจีนและอินเดียมาผสมผสาน
- ค. ใช้ภาษาพื้นเมืองแทนภาษาละติน
- ง. นิยมเขียนโครงกลอนแบบยาวๆ ในลักษณะมหากาพย์

11. การปฏิรูปศาสนาก่อให้เกิดผลต่อยุโรปอย่างไร

- ก. คริสต์ศาสนาแยกออกเป็น 2 นิกายใหญ่ๆ
- ข. อำนาจของสันตะปาปาเพิ่มมากขึ้น
- ค. นำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง
- ง. ประชาชนเกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรง

12. ดินแดนที่มีการก่อตั้งเป็นรัฐชาติในยุโรปยุคใหม่ได้สำเร็จ ระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 15 – 17 คือรัฐใด
- เยอรมนี
 - อังกฤษ
 - ปรัสเซีย
 - ออสเตรีย
13. ข้อใดเป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดสงครามสามสิบปีในระยะแรก
- ความขัดแย้งระหว่างตระกูลขุนนาง
 - ความขัดแย้งทางศาสนา
 - ความขัดแย้งระหว่างรัฐ
 - ไม่มีข้อใดถูก
14. บุคคลที่มีความสำคัญต่อการรวมชาติเยอรมันคือใคร
- พระเจ้าวิลเฮล์มที่ 1
 - คามิลโล คาวัวร์
 - ออตโต วอน บิสมาร์ค
 - โฮเฮนโซลเลิร์น
15. บริษัทอินเดียตะวันออกแห่งดัตช์ (Dutch East India Company: VOC) ที่จัดตั้งในปี 1602 มีลักษณะเด่นอย่างไร
- เจ้าของกิจการที่ใหญ่ที่สุดคือกษัตริย์
 - ให้คนทั่วไปเข้ามาร่วมหุ้นในกิจการ
 - ร่วมทุนจากหลายประเทศ
 - เป็นของรัฐบาลเท่านั้น
16. เหตุผลสำคัญของการเดินทางแบบแกรนด์ทัวร์คือข้อใด
- ต้องการเรียนรู้ศิลปะและวิทยาการและต้องการแสวงหาที่อยู่ใหม่ที่มีความปลอดภัย
 - การเดินทางด้วยเรือขนาดใหญ่และต้องการสำรวจดินแดนยุโรป
 - ต้องการสำรวจดินแดนยุโรปและต้องการเรียนรู้ศิลปะและวิทยาการ
 - ต้องการเดินทางไปกับคณะของรัฐบาลและเดินทางด้วยเรือขนาดใหญ่
17. ผลงานทางวิทยาศาสตร์ที่สำคัญของเอ็ดเวิร์ด เจนเนอร์ คือเรื่องใด
- กฎของพันธุศาสตร์
 - จุลินทรีย์ซึ่งทำให้เหล่าในถังเกิดรสเปรี้ยว
 - กำเนิดของสปีชีส์
 - การปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษ

[illegible]

เฉลยแบบประเมินผลตนเองก่อนและหลังการสอนเสริม

ครั้งที่ 2

ชุดวิชา อารยธรรมมนุษย์ หน่วยที่ 6 – 10

ก่อนเรียน	หลังเรียน
1. ค.	1. ข.
2. ก.	2. ง.
3. ง.	3. ค.
4. ค.	4. ก.
5. ข.	5. ข.
6. ง.	6. ค.
7. ข.	7. ค.
8. ง.	8. ค.
9. ง.	9. ง.
10. ก.	10. ค.
11. ค.	11. ก.
12. ก.	12. ข.
13. ก.	13. ข.
14. ข.	14. ค.
15. ก.	15. ข.
16. ข.	16. ค.
17. ข.	17. ง.
18. ง.	18. ง.
19. ข.	19. ง.
20. ง.	20. ข.

